

REFERAT Kontaktforum for Handicap d. 03-10-2018

Mødedato Onsdag d. 03. oktober 2018 kl. 15:00

Mødested Regionshuset, mødelokale 6

Mødedeltagere Bente Gertz, A, Pia Tørving, A, Morten Brixtofte Petersen, B, Annette Blynel, F, Anne-Marie Palm-Johansen, O, Thies Mathiasen, O, Gitte Frederiksen, V (Fravær), Mette Bossen Linnet, V (Fravær), Ulrik Sand Larsen, V, Ole Lennart Hansen, Anita Fjerbæk, Anne Hvidberg Jørgensen, Børge Larsen, Gitte Stærk, Ib Poulsen, Kaj Bjerre Westphal (Fravær), Peter Skov Jørgensen, Tina Brandt Jensen (Fravær)

Indholdsfortegnelse

Temadrøftelse: Lighed i sundhed på socialområdet.....	3
Temadrøftelser 2018-2019.....	5
Organisationstilpasning på socialområdet.....	7
Nye navne til centrene på socialområdet.....	9
Budget for 2019 med fokus på socialområdet.....	11
Efterspørgsel efter pladser på det regionale socialområde.....	13
Opfølgning på tilsynsrapport, Kirkevej.....	15
Fremmedsprogstolkning og navn på tolkeenhed.....	17
Forslag til mødeplan for 2019.....	20
Mødeplan 2018.....	21
Eventuelt.....	22

Punkt 1: Temadrøftelse: Lighed i sundhed på socialområdet

18/21087

Resumé

Socialledelsen i Region Syddanmark har valgt at sætte et særligt strategisk fokus på lighed i sundhed på socialområdet.

I denne temadrøftelse lægges der op til drøftelse af strategien for arbejdet, herunder særligt det gode samarbejde med borgere og pårørende.

Sagsfremstilling

Mennesker med kognitive og psykiske funktionsnedsættelser – f.eks. mennesker med udviklingshæmning, alvorlig hjerneskade eller psykisk sygdom – har ulige adgang til sundhedsydelser. Det resulterer i lavere livskvalitet, store sundhedsproblemer og markant lavere levealder end befolkningen som helhed.

Undersøgelser viser, at både borgere med udviklingshæmning og borgere med psykiske sygdomme dør markant tidligere end den øvrige del af befolkningen – mellem 14 til 20 år tidligere. For udviklingshæmmede borgere er det eksempelvis også vist, at de har en overdødelighed inden for alle større dødsårsagsgrupper (kræft, kredsløbssygdomme, ulykker/selv mord mv.)

På trods af både stor politisk og administrativ opmærksomhed på lighed i sundhed er udfordringerne stadig markante. Med baggrund heri har socialledelsen i Region Syddanmark besluttet at sætte et særligt strategisk fokus på sundhed på det specialiserede socialområde i de kommende år.

Målet er, at borgerne oplever en øget livskvalitet gennem forbedret sundhed. Det kræver blandt andet, at ledere og medarbejdere aktivt interesserer sig for, hvilken form for sundhed der for den enkelte borger er vigtig. Sundhed skal dermed forstås bredt. Der skal arbejdes ud fra, at sundhed, ud over at handle om medicinering, fraværet af sygdom og fysisk helbred, lige så vigtigt handler om psykisk velbefindende, hvor trivsel og fællesskab er afgørende for borgerens livskvalitet og mentale sundhed.

Der arbejdes allerede nu på de sociale enkelte centre og afdelinger med at støtte og motivere borgerne til bedre sundhed. Det øgede strategiske fokus skal derfor ikke ses som noget helt nyt, men nærmere som en intensivering af det gode arbejde, der allerede sker lokalt. De strategiske mål med arbejdet er uddybet i bilaget.

Styrket samarbejde

En stærk samarbejdspartner for medarbejderne, når de sammen med borgerne arbejder med sundhed, kan være de pårørende. En stor del af sundhedsarbejdet vil for mange borgeres vedkommende formentligt handle om at støtte borgerne i deres motivation til sundere livsvaner. Her kan pårørende spille en vigtig rolle ved i samarbejde med medarbejderne at støtte borgerne bedst muligt i den form for sundhed, som er vigtig for lige netop deres pårørende. Ligeledes vil pårørende ofte bidrage med vigtig viden om borgernes ønsker, motivation og sundhedstilstand.

Et udvalgt fokusområde er at styrke samarbejdet mellem socialområdet og aktører på sundhedsområdet – både somatik, psykiatri og almen praksis. Mange af de borgere, der bor på et botilbud eller modtager andre ydelser på socialområdet, har stort behov for kontakt til sundhedsvæsenet. Men overgangene er udfordrende, og borgernes komplekse situationer gør kun udfordringerne større.

Et konkret eksempel på udvikling af værktøjer til at styrke sammenhængen er ”Mit hospitalspas”, udviklet på tilbuddet Holmevej. Hospitalspasset er udviklet for at hjælpe borgere med autisme ved at give sundhedspersonalet mere viden om borgeren. I hospitalspasset er det beskrevet, hvordan man bedst kommunikerer med borgeren, hvordan borgeren udtrykker smerte, hvad der stresser borgeren samt andre praktiske forhold (<https://publisher.qbrick.com/Embed.aspx?mciid=E9472A343F8A9350>).

Temadrøftelsen vil blive indledt med et oplæg af socialdirektør Christian Schacht-Magnussen, og efterfølgende vil der blive mulighed for drøftelser i grupper.

Indstilling

At kontaktforum for handicap drøfter socialområdets fokus på lighed i sundhed, herunder de foreslåede initiativer i bilaget, og hvordan der kan skabes et godt samarbejde med borgere og pårørende.

Beslutning i Kontaktforum for handicap den 03-10-2018

Velkomst og præsentation. I dette møde deltog pårørenderepræsentanter. Deltagerliste vedlagt.

Drøftet. Administrationen inddrager input fra kontaktforum for handicap i det videre arbejde. Kontaktforum for handicap vil blive præsenteret for et fælles oplæg ved et kommende møde.

Gitte Frederiksen, Mette Bossen Linnet, Kaj Bjerre Westphal og Tina Brandt Jensen deltog ikke i sagens behandling.

Bilag

Strategisk fokus på lighed i sundhed på socialområdet

Deltagerliste 3. oktober 2018

Punkt 2: Temadrøftelser 2018-2019

18/21087

Resumé

Kontaktforum for handicap drøftede på møde den 6. juni 2018 forslag til temadrøftelser på kontaktforum for handicaps møder i 2018 og 2019. Oversigten over temaer er nu opdateret efter denne drøftelse.

Sagsfremstilling

Nedenfor ses den tilpassede oversigt over temadrøftelser samt faste punkter, der vil blive dagsordenssat på kontaktforum for handicaps møder i 2018 og 2019.

	Tema	Faste punkter
		Budget 2019
29. november 2018	Tilgængelighed og adgangsforhold, herunder Kolding Sygehus	Den Syddanske Forbedringsmodel
		Status byggeri
1. kvartal 2019	Samarbejde med frivillige	Økonomi og aktivitet 2018 Opfølgning på initiativer ift. budgetaftale for 2019
		Status magtanvendelser
2. kvartal 2019	Nedbringelse af magtanvendelser	Rammeaftale med kommunerne Årsrapport Socialtilsyn Syd
		Status for tilsyn på Regionens tilbud
3. kvartal 2019	Borger- og pårørendesamarbejde	Fællesmøde og –spisning Efterspørgsel på regionale pladser
4. kvartal 2019	Samarbejde på social- og psykiatriområdet	Budget 2020

Indstilling

Det indstilles, at kontaktforum for handicap godkender oversigten over temaer og faste punkter for møderne i 2018 og 2019.

Beslutning i Kontaktforum for handicap den 03-10-2018

Kontaktforum for handicap godkendte oversigten over temaer og faste punkter for møderne i 2018 og 2019.

Supplerende forslag til emner var tilgængelighed og pårørendepolitik.

Gitte Frederiksen, Mette Bossen Linnet, Kaj Bjerre Westphal og Tina Brandt Jensen deltog ikke i sagens behandling.

Punkt 3: Organisationstilpasning på socialområdet

18/21087

Resumé

Den 25. juni 2018 godkendte et flertal i regionsrådet en organisationstilpasning på socialområdet. Socialområdet er nu i gang med forberedelserne til etablering af de nye centre.

Sagsfremstilling

På møde den 6. juni 2018 blev kontaktforum for handicap orienteret om forslag til organisationstilpasning på socialområdet samt baggrunden herfor.

Et flertal i regionsrådet valgte den 25. juni 2018 at godkende den foreslåede organisationstilpasning. Den indebærer at:

1. Handicapcenter Nordøstfyn, Handicapcenter Storebælt og Børnehusene Stjernen sammenlægges til "Nyt Handicapcenter"
2. Børnehusene Middelfart og Møllebakken slås organisatorisk sammen til "Et nyt børne-/ungetilbud" og samles i "Nyt specialcenter"
3. Børnehusene Middelfart og Børnehusene Stjernen flyttes organisatorisk fra Børne- og Autismecentret. Der skabes dermed et nyt målgruppespecifikt center "Nyt autismecenter".
4. Center for Kommunikation og Velfærdsteknologi (CKV) gøres til en stabsfunktion i stedet for et center – men beholder i øvrigt sit navn, da det i høj grad er kendt under dette navn.

Organisationsændringen blev godkendt af regionsrådet med følgende bemærkninger i forhold til den videre proces og implementering:

- Medarbejdernes arbejde med borgerne og samarbejdet med de pårørende fortsætter som hidtil
- Der skal være fortsat tæt dialog med pårønderådene, som inddrages og orienteres jævnlige om forestående tiltag i relation til organisationstilpasningen
- Der skal være dialog med og inddragelse af medarbejdere og ledere
- Der skal arbejdes med en ledelsesmodel, der har fokus på, at det fremtidige ledelsesspænd ikke bliver for stort.

Et nyt organisationsdiagram over den nye struktur på socialområdet, gældende fra 1. januar 2019, er vedlagt dagsordenen som bilag.

De involverede tilbud og centre arbejder i øjeblikket med forberedelserne til organisationstilpasningen. Socialdirektøren er i den forbindelse i tæt kontakt med centerlederne og deltager i øjeblikket på ledermøder på hvert center, hvor der er mulighed for dialog med afdelingslederne om de kommende ændringer. Derudover er der aftalt møder mellem socialdirektøren og henholdsvis pårønderådet på Handicapcenter Storebælt den 26. september 2018 og pårønderådet på Handicapcenter Nordøstfyn den 25. oktober 2018.

For medarbejdere på "Nyt handicapcenter" deltager socialdirektøren desuden i personalemøder, hvor den fremtidige ledelsesstruktur i centret bliver præsenteret. Der er i forbindelse med den nye ledelsesstruktur fokus på, at det fremtidige ledelsesspænd ikke bliver for stort.

Herudover har der i løbet af august været en proces med inddragelse af pårørenderåd og LMU'ere i forhold til navne for de nye centre.

Socialdirektøren oplever en god og konstruktiv dialog om, hvordan organisationstilpasningen kan skabe de bedste rammer for borgerne og medarbejderne.

Sideløbende med ovenstående møder og drøftelserne er der på administrativt niveau igangsat forberedende aktiviteter, så alle it-systemer og samarbejdspartnere er klar til, at den nye organisation med nye centernavne træder i kraft.

Indstilling

Til orientering.

Beslutning i Kontaktforum for handicap den 03-10-2018

Orienteredes og drøftedes, herunder læring af det forløb der har været.

Gitte Frederiksen, Mette Bossen Linnet, Kaj Bjerre Westphal og Tina Brandt Jensen deltog ikke i sagens behandling.

Bilag

Organisationsdiagram 1. jan. 2019 - Socialområdet

Punkt 4: Nye navne til centrene på socialområdet

18/21087

Resumé

Den 25. juni 2018 godkendte et flertal i regionsrådet en organisationstilpasning på socialområdet. Tilpasningen betyder, at tre ud af de kommende fire centre skal have nye navne.

Sagsfremstilling

Når organisationstilpasningen på socialområdet træder i kraft d. 1. januar 2019, vil der være fire centre. Psykiatri- og socialudvalget behandler på møde d. 25. september 2018 en indstilling til navne for de nye centre. Den endelige beslutning om centrenes navne træffes i regionsrådet den 29. oktober 2018.

Socialdirektøren er sammen med repræsentanter fra de nuværende centres LMU'ere nået til enighed om nedenstående forslag til nye navne. De enkelte centre har sørget for at inddrage pårørenderådene i deres overvejelser.

Ét af centrene – Socialcenter Lillebælt – bliver ikke berørt af organisationstilpasningen og foreslås derfor heller ikke at skulle have nyt navn.

De tre øvrige centre er til gengæld nye centre, hvor de nuværende navne ikke synes at være hensigtsmæssige at videreføre i den nye organisation. De nye navne foreslås at være:

1. "Nyt Handicapcenter". Det nye center sammenlægges af Handicapcenter Storebælt, Handicapcenter Nordøstfyn og Børnehusene Stjernen i Odense. Det foreslås, at det nye center kommer til at hedde "Handicapcenter Fyn"
2. "Nyt specialcenter". Det nuværende Specialcenter for Unge og Voksne skal i den nye organisering også indeholde børne-/ungetilbuddet Børnehusene Middelfart. Det foreslås, at det nye center kommer til at hedde "Specialcenter Syddanmark" eller "Specialcenter Region Syddanmark"
3. "Nyt autismecenter". I det nuværende Børne- og Autismecenter forsvinder tilbud til børn, udover børnetilbud til autisme. Det foreslås derfor, at det nye center kommer til at hedde "Autismecenter Syddanmark" eller "Autismecenter Region Syddanmark".

I beslutningen om forslagene er det drøftet, at navnene ikke skal blive for lange, og at de nuværende centre er kendt under deres navne. Der skal derfor ikke ændres mere end højst nødvendigt. Derudover har der været et ønske om at vise den regionale tilknytning eller en geografisk tilknytning. Forslaget indebærer, at Specialcenter og Autismecenter enten skal efterfølges af "Region Syddanmark" eller blot "Syddanmark".

Samlet er det dermed forslaget, at de fire centre på socialområdet fremadrettet hedder:

- Handicapcenter Fyn
- Specialcenter Syddanmark eller Specialcenter Region Syddanmark
- Autismecenter Syddanmark eller Autismecenter Region Syddanmark
- Socialcenter Lillebælt.

I udvælgelsen af navne er der desuden blevet lagt vægt på, at der skulle være en vis ensartethed i navnene, og at der skulle findes navne, som ikke allerede var i brug. Eksempelvis er både ”Autismecenter Syd” og ”Specialcenter Syd” i brug allerede.

Indstilling

Til orientering.

Beslutning i Kontaktforum for handicap den 03-10-2018

Orienteredes og drøftedes.

Gitte Frederiksen, Mette Bossen Linnet, Kaj Bjerre Westphal og Tina Brandt Jensen deltog ikke i sagens behandling.

Punkt 5: Budget for 2019 med fokus på socialområdet

18/21087

Resumé

Den 17. september 2018 indgik Venstre, Socialdemokratiet, Socialistisk Folkeparti, Dansk Folkeparti, Det Konservative, Radikale og løsgænger Marianne Mørk Mathiesen aftale om Region Syddanmarks budget 2019. Budgettet skal endeligt godkendes på møde i regionsrådet den 24. september.

Sagsfremstilling

I budgetaftalen berøres det specialiserede socialområde og specialundervisning på en række områder. Her er følgende fremhævet:

Uændrede takster

Der er enighed om, at taksterne ikke reduceres i 2019, men fastholdes til et uændret niveau (i gennemsnit).

Læringsakademi på socialområdet

Med baggrund i et mål om, at borgere og pårørende skal møde medarbejdere, der uden undtagelse har den relevante faglige viden, prioriteres et særligt fokus på kompetenceudvikling. Kompetenceudviklingen skal sikre, at alle medarbejdere har samme stærke faglige grundstamme.

Lighed i sundhed

Med henblik på at mindske uligheden i sundhed blandt borgere på Region Syddanmarks specialiserede socialområde sættes der særlig fokus på dette. Ud over et årligt sundhedstjek er der enighed om at styrke tværsektoriel dialog og samarbejde i forbindelse med disse borgeres sygdomsforløb og opfølgning på deres sundhedstilstand.

Øvrige indsatser

Ud over det særligt prioriterede for socialområdet er der en række generelle ting i budgetaftalen, som gør sig gældende på tværs af alle regionens områder. Eksempelvis fremhæves arbejdet med Den Syddanske Forbedringsmodel og betydningen af god ledelse. Ledelse ses i den sammenhæng som en central nøgle til at bidrage til et godt arbejdsmiljø til gavn for både medarbejdere, borgere og pårørende.

Den samlede budgetaftale kan ses på: <https://www.regionsyddanmark.dk/wm510755>

På mødet giver socialdirektør Christian Schacht-Magnussen en kort introduktion til det forventede budget for 2019 på socialområdet og de prioriterede indsatser i budgetaftalen.

Indstilling

Til orientering.

Beslutning i Kontaktforum for handicap den 03-10-2018

Orienteredes og drøftedes, herunder brugen af vikarer.

Kontaktforum for handicap har ønske om at blive inddraget tidligere i forhold til budget 2020.

Gitte Frederiksen, Mette Bossen Linnet, Kaj Bjerre Westphal og Tina Brandt Jensen deltog ikke i sagens behandling.

Punkt 6: Efterspørgsel efter pladser på det regionale socialområde

18/21087

Resumé

Der har over det seneste år været en støt stigende interesse fra kommunerne i forhold til at gøre brug af regionens pladser på det specialiserede socialområde. Aktuelt er der fuld belægning på næsten alle tilbud. Det er positivt, men det giver dog den udfordring, at det ofte er svært at stille pladser til rådighed, når kommunerne akut har brug for en plads.

Sagsfremstilling

På socialområdet er der én fælles anmodningsportal, som kommunerne skal bruge, når de er interesserede i at indlede dialog om en regional plads til en borger. Når kommunerne henvender sig, igangsættes der en ”matchningsproces” i forhold til den enkelte borger. I ordet matchning ligger, at medarbejdere i regionen sammen med medarbejdere i kommunen undersøger muligheden for, om en given borgers komplekse problemstillinger kan håndteres i et regionalt tilbud – og om der er ledig plads til det. Dialogen med borgeren og de pårørende står kommunen primært for i denne proces.

Socialledelsen i Region Syddanmark har besluttet, at de én gang halvårligt ønsker en samlet status for matchningssagerne. Status for første halvår 2018 viser, at 15 nye borgere er flyttet ind på et regionalt tilbud. Men dobbelt så mange har ikke fået en plads på grund af fuld belægning på de egnede regionale tilbud.

Dette billede er udtryk for en generel tendens, der i øjeblikket opleves på socialområdet. Nemlig at efterspørgslen efter regionale pladser er stigende, og at den i øjeblikket er så stor, at den betydeligt overstiger det antal pladser, der er. Det gælder særligt på områderne: autisme, spiseforstyrrelse, senhjerneskade og domsfældte udviklingshæmmede.

Det giver anledning til flere konkrete initiativer på socialområdet:

1. Stigende efterspørgsel efter autismepladser betød, at der sidste år blev oprettet nye pladser i Teglgårdsparken i Middelfart. De blev fyldt med det samme. Den stadig høje efterspørgsel betyder, at der er konkrete overvejelser om, hvor der eventuelt kan oprettes nye pladser til borgere med autisme
2. Stigende efterspørgsel på spiseforstyrrelsesområdet gør, at der er aktuel overbooking på Pomonahuset. Der er konkrete overvejelser om, hvordan der eventuelt kan ske en udvidelse af pladserne på Pomonahuset
3. Stigende efterspørgsel i forhold til borgere med udviklingshæmning der har en dom har betydet, at der er påbegyndt overvejelser om muligheden for at udvide antallet af pladser på Østruplund
4. Stigende efterspørgsel i forhold til borgere med komplekse senhjerneskader betyder, at der i øjeblikket er overbooking af pladser på Kingstrup og overvejelser om udvidelse.

Udvidelse af pladser kræver efter den nuværende rammeaftale godkendelse af de syddanske kommuner i Socialdirektørforum. Ingen af ovenstående udvidelser vil derfor ske, uden at kommunerne tydeligt bakker op om det.

Herudover arbejdes der, jf. beslutningen om organisationstilpasning på socialområdet i regionsrådet i juni, på sammenlægning af de to børne- og ungetilbud Møllebakken og Børnehusene Middelfart. Der arbejdes aktuelt på en mulighed for at skabe et nyt samlet tilbud på en ny lokation på Fyn. Et nyt tilbud skal give forbedrede muligheder for at skabe de bedst mulige rammer for de børn og unge, der skal bo der og for de medarbejdere, der skal arbejde der.

Indstilling

Til orientering.

Beslutning i Kontaktforum for handicap den 03-10-2018

Orienteredes og drøftedes.

Gitte Frederiksen, Mette Bossen Linnet, Kaj Bjerre Westphal og Tina Brandt Jensen deltog ikke i sagens behandling.

Punkt 7: Opfølgning på tilsynsrapport, Kirkevej

18/21087

Resumé

På møde i kontaktforum for handicap den 6. juni 2018 blev der givet en status for Socialtilsynets tilsyn med regionens tilbud. Kontaktforum for handicap hæftede sig i den forbindelse ved en score på 3,7 fra tilsynet i forhold til fysiske rammer på enheden "Holmehøj, Kirkevej og Teglgårdsparken". Scoren er undersøgt nærmere, og kontaktforum for handicap får en beskrivelse heraf.

Sagsfremstilling

Scoren på 3,7 i forhold til fysiske rammer i tilsynsrapporten for enheden "Holmehøj, Kirkevej og Teglgårdsparken" er begrundet således:

"Socialtilsyn Syd vurderer, at tilbuddenes fysiske rammer, omgivelser og faciliteter generelt understøtter borgernes liv, trivsel og tryghed samt tilgodeser borgernes ret til privatliv. Der er dog en afdeling, som fremstår med lange gange og ikke tilstrækkelig lydisoleret, hvilket kan påvirke borgerne i denne afdeling negativt."

Det er uddybet i rapporten, at Tilsynet oplever de beskrevne udfordringer i forhold til afdelingen Kirkevej, Hus A.

"På Kirkevej Hus A udtaler medarbejderne, at indretningen ikke er gennemtænkt i forhold til målgruppen, da de lange gange, småt isolerede vægge og forholdsvis mørke lejligheder ikke imødekommer borgernes trivsel.

Ledelse oplyser i partshøringssvar, at medarbejdere og pårørende i samarbejde har opsat solfilm på vinduer i flere lejligheder, hvilket ydermere afskærmer for lysindfald.

Derudover er, i alle afdelinger på Kirkevej, etableret et ventilationsanlæg med en konstant lyd, hvilket, efter medarbejdernes forståelse, generer flere borgere."

Ledelsen på Børne- og Autismecentret, som Kirkevej er den del af, er opmærksomme på scoren. Ledelsen er dog ikke enig i vurderingen. Ledelsen beskriver rammerne således:

Hus A er bygget i 2011 og begge ender af bygningen er ens. I midten er der afdelingsleder- og gruppekoordinatorkontor, personaletoilet og rum til omklædning.

Begge ender har syv lejligheder samt et depotrum midt på gangarealet. Depotrummet er placeret med tanke på borgergruppen, så borgerne ikke kan komme ud fra egen lejlighed og direkte se en anden borger komme ud fra vedkommendes lejlighed.

Enderne i husene er indrettet, så der til den ene side er der 3 lejligheder og fællestuer og til den anden 4 lejligheder og personalekontor. Gangene bliver af nogle borgere brugt aktivt til forskellige øvelser, bl.a. hvor de ligger på et rullebræt og bruger gangene til at træne deres vestibulære sans.

Lejlighederne er på cirka 40 kvadratmeter og har tekøkken, bad og toilet samt terrasse. Alle lejligheder har store glasvinduer. I nogle lejligheder er der i samarbejde med borgere og forældre sat film på nogle vinduer, så udenforstående

ikke kan kigge ind. Det er gennemtænkt i forhold til borgerne og i respekt for dem.

Der har været udfordringer med ventilationsanlægget på Kirkevej ligesom i en del andre byggerier, men det er meget dyrt at udskifte. Aktuelt er der ikke udtrykt utilfredshed med anlægget.

Kirkevej lægger gerne lokaler til et fremtidigt møde i Kontaktforum for Handicap, så medlemmerne kan se bygningerne. Dog med den bemærkning, at det naturligvis skal være på et tidspunkt, hvor det ikke er til gene for borgerne, evt. med afholdelse når borgerne er på arbejde.

Indstilling

Til orientering.

Beslutning i Kontaktforum for handicap den 03-10-2018

Til orientering.

Kontaktforum for handicap vil gerne besøge Kirkevej ved et kommende møde.

Gitte Frederiksen, Mette Bossen Linnet, Kaj Bjerre Westphal og Tina Brandt Jensen deltog ikke i sagens behandling.

Punkt 8: Fremmedsprogstolkning og navn på tolkeenhed

17/30013

Resumé

Der orienteres om status på hjemtagningen af tolkeydelser samt om indførelsen af gebyr for fremmedsprogstolkninger for patienter, der har været bosat mere end tre år i Danmark.

Desuden lægges op til en drøftelse af navnet på Region Syddanmarks tolkecenter.

Sagsfremstilling

Status vedr. hjemtagning af tolkeydelser

Regionsrådet besluttede den 27. november 2017 at hjemtage fremmedsprogstolkningen på sygehusene og de sociale institutioner. Det blev samtidig besluttet, at fremmedsprogstolkningen i almen praksis i første omgang sendes i et nyt udbud. På længere sigt forventes også tolkningen i almen praksis hjemtaget.

Der var i 2017 cirka 47.500 tolkninger på sygehusene og de sociale institutioner i Region Syddanmark.

Der oprettes et tolkecenter, som fysisk placeres på Kolding Sygehus, og som organisatorisk placeres under Sygehus Lillebælt. Tolkningen vil primært foregå som videotolkning.

Der fastansættes tolke, som skal dække de seks største tolkesprog: Arabisk, farsi, bosnisk/serbisk/kroatisk, somali, tyrkisk og urdu. De første tolke tiltræder den 1. oktober 2018. Derudover tilknyttes en række tolke på tilkaldevilkår uden fast timetal på de mindre sprog.

Alle tolke skal forud for ansættelsen bestå en sprogttest. Derudover skal tolkene gennemføre uddannelse i tolkning i sundhedsvæsenet, som indeholder tolkeetik, den professionelle tolkerolle, kendskab til de mest almindelige sygdomme, kendskab til sundhedsvæsenet, kommunikation m.v. Gennem screening, uddannelse, supervision og den store erfaring, tolkene opnår, forventes det, at kvaliteten af fremmedsprogstolkningen i regionen øges.

Tolkecenteret forventes at påbegynde tolkning pr. 1. november 2018 efter følgende udrulningsplan:

Område	Start på tolkning
Sygehus Lillebælt og Afdeling for Traume og Torturoverlever	1. november 2018
Sygehus Sønderjylland og Sydvestjysk Sygehus	1. januar 2019
OUH	1. februar 2019
Den resterende del af Psykiatrisygehuset og	1. marts 2019

sociale institutioner

Navngivning af Region Syddanmarks tolkecenter

Det foreslås, at Region Syddanmarks tolkecenter navngives Tolkecenter Syddanmark.

Forslaget begrundes med, at navnet er dansk, intuitivt forståeligt og dækkende for centerets virksomhed og desuden i overensstemmelse med anden navngivningspraksis i regionen, f.eks. Rygcenter Syddanmark.

Indførelse af gebyr for fremmedsprogstolkning

Folketinget har besluttet, at patienter, der har været bosat i Danmark i mere end tre år, skal betale et gebyr for tolkningen. Gebyret blev indført pr. 1. juli 2018.

Gebyrstørrelserne afhænger af tolkeform og typen af kontakt med sundhedsvæsenet:

Kontakt	Beløb
Ambulant besøg (sygehus eller praktiserende læge), videotolkning	191 kr.
Ambulant besøg (sygehus eller praktiserende læge), fremmødetolkning	334 kr.
Indlæggelse på sygehus, videotolkning*	957 kr.
Indlæggelse på sygehus, fremmødetolkning*	1.675 kr.

*Samlet pris pr. indlæggelse, uanset antallet af tolkninger

Der skal ikke betales gebyr, hvis patienten er et barn under 18 år, hvis patienten tilhører det tyske mindretal og har behov for tolkning til tysk eller for patienter, der har behov for tolkning til grønlandsk eller færøsk.

Derudover er der mulighed for undtagelse for gebyret for patienter, der som følge af nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne midlertidigt eller varigt har mistet evnen til at tilegne sig henholdsvis oppebære og anvende tilegnede dansk kundskaber. Undtagelsen efter denne paragraf kræver en konkret, individuel vurdering.

Gebyret opkræves ikke i forbindelse med tolkningen. Der vil efterfølgende ske en vurdering af, om patienten er omfattet af reglerne, og i så fald vil patienten få tilsendt en faktura. Denne vurdering sker centralt for at lette administrationen af gebyret på sygehusene og hos praksis.

Beboere på de sociale centre er omfattet af reglerne om gebyr, hvis de har behov for tolkning i forbindelse med kontakt med sygehus eller læge, men er ikke omfattet af reglerne, hvis der i øvrigt er behov for tolkning på bostedet.

Sagen har også været drøftet i sundhedsbrugerrådet den 6. september 2018 og i psykiatrisk dialogforum den 13. september 2018

Indstilling

Det indstilles:

At kontaktforum for handicap drøfter og evt. anbefaler, at tolkecenteret navngives Tolkecenter Syddanmark.

Beslutning i Kontaktforum for handicap den 03-10-2018

Kontaktforum for handicap anbefaler, at tolkecenteret navngives Tolkecenter Region Syddanmark.

Gitte Frederiksen, Mette Bossen Linnet, Kaj Bjerre Westphal og Tina Brandt Jensen deltog ikke i sagens behandling.

Punkt 9: Forslag til mødeplan for 2019

18/103

Sagsfremstilling

Forslag til mødeplan for 2019 fremlægges til godkendelse

Onsdag den 27. marts 2019 kl. 14 – 16

Tirsdag den 4. juni 2019 kl. 14 – 16

Onsdag den 2. oktober 2019 kl. 15 – 19 inkl. pårørende

Onsdag den 11. december 2019 kl. 14 - 16

Indstilling

Det indstilles, at kontaktforum for handicap godkender mødeplanen for 2019.

Beslutning i Kontaktforum for handicap den 03-10-2018

Kontaktforum for handicap godkendte mødeplanen for 2019.

Der er afbud fra Thies Mathiasen den 27. marts 2019 og afbud fra Annette Blynel den 2. oktober 2019.

Gitte Frederiksen, Mette Bossen Linnet, Kaj Bjerre Westphal og Tina Brandt Jensen deltog ikke i sagens behandling.

Punkt 10: Mødeplan 2018

18/103

Sagsfremstilling

Mødeplan for 2018

Det sidste møde i 2018 er torsdag den 29. november 2018 kl. 14:00 – 16:00 på Æblehaven.

Indstilling

Til orientering.

Beslutning i Kontaktforum for handicap den 03-10-2018

Til orientering.

Gitte Frederiksen, Mette Bossen Linnet, Kaj Bjerre Westphal og Tina Brandt Jensen deltog ikke i sagens behandling.

Punkt 11: Eventuelt

18/103

Beslutning i Kontaktforum for handicap den 03-10-2018

Orientering angående VISO-konference 4. december 2018. Administrationen undersøger vilkår ved eventuel deltagelse.

Orientering angående KL's Psykiatri- og Handicapkonference 28. november 2018.

Orientering angående høring af ny vejledning om lægemidler i børne- og ungdomspsykiatrien.

Kontaktforum for handicap vil eventuelt gerne have en orientering angående retspsykiatri.

Gitte Frederiksen, Mette Bossen Linnet, Kaj Bjerre Westphal og Tina Brandt Jensen deltog ikke i sagens behandling.